

Tlumočení

Základy tlumočení

Převedení *veškeré* ? informace

- z výchozího jazyka (VJ)
- do cílového jazyka (CJ)

Simultánní tlumočení

- Kabinové (konferenční) tlumočení
- Tlumočení filmu

Konsekutivní tlumočení

- tzv. konsekutivní tlumočení - tlumočnick obvykle počká, až řečník vysloví část svých myšlenek, odmlčí se a poskytne tlumočnickovi čas k převodu. (Rozhovory státníků či obchodníků, často při obědě, kterého se také zúčastní. Policie a soudy používají tlumočnicky pro rozhovory se zahraničními svědky nebo delikventy.)
- Doporučuje se předem domluvit postup, rozsah sekvence
- Protože tlumočnick musí s maximální přesností najednou převést i několik minut cizojazyčného vystoupení, musí ovládat tlumočnickou notaci (tlumočnický zápis).

Základní aspekty

- I. **Aspekt funkční ekvivalence:**
- a/ Funkce sémantická (obsahová)
- zachování lexika, terminologie
- b/ informace denotační (věcná, faktická situace), NSB
- c/ informace konotační (funkčně stylistická + expresivní část jazykového výrazu, citáty)

II. Aspekt pragmatický

- Je dán vztahem mezi jazykovým výrazem a účastníky komunikačního aktu. Situace, vztah, zkušenost, zvyklost, kontext

Typy tlumočení

1

- Interlineární překlad (interlinear translation) – extrémně doslovný překlad, zachovávající specificky lingvistickou situaci (např. špatně napsaného textu, nesrozumitelné smlouvy apod)

Typ 2

- Doslovný překlad (literal translation).
Výsledný text může být gramaticky správný, ale výběr a spojení lexikálních jednotek má nádech nežádoucí cizosti

3

- Volný překlad (free translation)
- Informace podává volně a tím nepřesně, nebezpečí nepřesnosti nebo vynechání
- Do jisté míry omluvitelné při tlumočení

Komunikativní překlad - 4

- Komunikativní, dynamický, idiomatický překlad (communicate/idiomatic translation) bere v úvahu také pragmatický aspekt

Podmínky k práci

- Zajištění techniky
- Vhodný prostor
- „rozestavění“ aktérů

- Jednota tlumočnicků a překladatelů
- Adekvátní honorář

Důležité!

- Práce tlumočnicka je náročná na pohotovost a rychlost, má však menší nároky na přesnost v porovnání s [překladačem](#). Tlumočnick dokonce nesmí být příliš puntičkářský, musí přetlumočit především jádro myšlenky s vědomím, že ji i trochu zjednodušil a že není jeho úkolem tlumočit individuální [styl](#) mluvčího (i když i tuto iluzi, dokonce iluzi běžného rozhovoru dokáže dobrý tlumočnick vyvolat).
- Pro dobrou práci tlumočnicka by mu měly být vytvořeny dobré podmínky: měl by včas obdržet dostatečné podklady k práci (zejména jde-li o věci odborné), měl by být včas seznámen s důležitými okolnostmi jednání, v ideálním případě by měl mít možnost se seznámit i s prostředím.

Moje otázka

- Neutralita ve vyhraněných situacích

Seminář bude strukturován takto:

- Rozvíjení praktických tlumočnických dovedností
- A. přednesení jednodominutové aktuality každý týden – ústně a ve svižném tempu
- B. popisy věcí, předmětů a jevů (návaznost na glosář z odborné terminologie, popisy hýbajících se obrázků) – průběžně
- Konsektivní tlumočení (filmové ukázky) bez přípravy